

Галушка Є. В.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

СТРАТЕГІЇ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ

Під час визначення стратегічних альтернатив важливо визначитись із типом стратегії. Від цього залежатиме успіх інноваційної діяльності в перспективі. Відчувати проблеми може навіть фінансово успішна компанія, якщо вона вчасно не передбачить зміни ринкового середовища та не адаптується до них.

Як досвід зарубіжних та вітчизняних господарств, стратегічне управління складається з вироблення загальної та функціональної стратегії.

Розглянемо загальну стратегію. Вона передбачає формування мети, функції, діагностику середовища та сфер діяльності, визначення основних цілей, повний аналіз ринку (сегментація, привабливість сегментів). Підприємство являє собою відкриту систему, і може повноцінно функціонувати, якщо буде задовольняти потреби споживачів.

Обсяги продажу, прибуток, частка ринку та темпи зростання є основними стратегічними цілями.

За характером загальні стратегії можуть бути активні (наступальні), пасивні (оборонна) та комбіновані (тобто частково включають в себе обидві стратегії).

Наступальна стратегія, на відміну від пасивної, характеризується освоєнням продукції, розширенням діяльності та пошуком конкурентних переваг. В той час пасивна займається концентрацією та захистом певного сегменту ринку. Для підприємств, які володіють науково-дослідницькими підрозділами, або мають змогу виділити кошти на придбання об'єктів інтелектуальної власності, характерний наступальний тип стратегії. Для цього типу можна виділити два варіанти: «все нове сам» та «швидкий другий» [2].

Стратегію «все нове сам» частіше реалізують підприємства інноваційного циклу, тобто тут інновації створюються і впроваджуються самостійно.

Реалізацію стратегії «швидкий другий» оберуть підприємства, які спостерігають за діяльністю конкурентів. Вони підхоплюють і реалізують інновації конкурентів.

Оборонна стратегія поділяється на рецептивну та адаптивну. Рецептивна – обмеження інновацій, перевірені управлінські рішення й методи. Адаптивна включає в себе пошук нових рішень та налаштована на утримання своєї діяльності серед новаторів.

Стратегії, які мають назву Функціональні, маркетингові, виробничі, фінансові, кадрові й інноваційні мають на меті забезпечити максимальне виконання завдань, які сформовані на корпоративному рівні.

У функціональних стратегій характер дії комбінований. Вона модифікується залежно від ринку та рівня завдань, до якого пристосоване підприємство. Саме комбінована стратегія спрямовується на максимально швидке осідання підприємства на обраному ринку, й перехід від пасивної стратегії до активної. Обрання саме ініціативної стратегії зумовлене тією стратегією, яка є базовою для розвитку суб'єкта господарювання. Такий процес господарювання називається ініціативним розвитком, який базується на постійному пошуку засобів і сфер застосування потенціалу для опрацьованої стратегії поведінки.

У діяльності підприємств може біти ситуація прямо протилежна. У малому та середньому підприємстві сільськогосподарського машинобудування досить часто буває таке, коли одна інновація визначає напрямок росту всього підприємства.

Те, що загальні і функціональні стратегії пов'язані, має місце залежність між визначальними цілями підприємства і курсами його інноваційної діяльності. Так ріст здатності бізнесу перевершити конкурента прогнозує покращення асортименту продукції та поява нової продукції, зменшення витрат виробництва. Зменшення поганого впливу на оточуюче середовище та забезпечення екологічної безпеки виробництва здобувається після впровадження безвідходних, енергозберігаючих технологій, тощо.

Список використаних джерел:

1. Амоша О. І. Інноваційний шлях розвитку України: проблеми та рішення / О. І. Амоша // Економіст. – 2008. – № 6. – С. 28-34.
2. Бланк И. А. Управление прибылью / И. А. Бланк – К.: Ника-Центр, 1998. – 544 с.;
Ковтун О. І. Інноваційні стратегії підприємства : теоретико-методологічні засади / О. І. Ковтун // Економіка України. – 2013. – №4. – С. 44-56.
3. Вівчар О. Й. Інноваційна діяльність в Україні та напрямки її розвитку / О. Й. Вівчар, Н. М. Паранька // Науковий вісник НЛТУ України : зб. наук.-техн. праць. – Львів : РВВ НЛТУ України. – 2011. – Вип. 21.9. – С. 183-187.